

Forssan yhteislyseon laatukirja

2017-2018, luonnos

Forssan yhteislyseon yleiskuvaus, toiminta-ajatus ja tehtävä

Forssan yhteislyseo (FYL) on Forssan kaupungin ylläpitämä lukio, jota hallinnoivat Forssan kaupungin tulevaisuus- ja sivistyslautakunta sekä seutukunnallinen (Humppila, Jokioinen, Tammela ja Forssa) johtokunta. Forssan yhteislyseoon kuuluvat päivälukio sekä aikuisopetus. Aikuisopetusta annetaan pääosin etäopetuksena.

Forssan yhteislyseo tarjoaa opiskelijoille laaja-alaiset ja joustavat lukio-opintomahdollisuudet.

Forssan yhteislyseo on Forssan seudun ainoa lukio.

Forssan yhteislyseolla on seutukunnallinen johtokunta. Forssan kaupungin koulutuslautakunta on siirtänyt lukioasioiden päätöksentekoa johtokunnalle, mutta mm. talousarviosta ja henkilöstöasioista päättäminen tapahtuu Forssan kaupungin hallinnossa.

Forssan yhteislyseon tehtävänä on korkeatasoisen lukio-opetuksen tarjoaminen peruskoulun päättäneille päivälukion opiskelijoille, ja Forssan ammatti-instituutin sekä Hevosopiston kaksois- ja kolmoistutkintolaisille sekä aikuisten lukio-opiskelun ohjaaminen.

Lyseon tehtävä on antaa opiskelijoille hyvät valmiudet menestyä yhteiskunnassa. Lukiosta valmistuvalla ylioppilaalla on hyvä yleissivistys, kyky ja halu jatko-opintoihin sekä hän on aktiivinen ja vastuullinen toimija yhteiskunnassa. Lyseo tarjoaa myös lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta.

Forssan yhteislyseo on seutukunnan tärkeä vetovoimatekijä, sillä korkeatasoinen lukio vaikuttaa työntekijöiden (ja yritysten) sijoittumiseen alueelle. Lukio antaa monipuolista ja laadukasta opetusta. Lukio on aktiivisessa vuorovaikutuksessa seudun muiden oppilaitosten ja toimijoiden kanssa.

Forssan seudun nuorten ikäluokat pienenevät. Tämä tullee pienentämään lukioon tulevien opiskelijoiden määrää.

Lyseo on mukana tuntijakokeilussa ja lukioiden kehittämisverkostossa.

1. Henkilöstö

Forssan yhteislyseossa on 33 päätoimista opettajaa ja opinto-ohjaajaa. Kaikki opettajat ja opinto-ohjaajat ovat muodollisesti päteviä. Lyseon opettajat toimivat aineenopettajan toimen lisäksi ryhmänohjaajina ja eri työryhmien jäseninä.

Tavoitteena on, että henkilöstö on pätevää, motivoitunutta ja pyrkii kouluttautumaan ja kehittämään jatkuvasti opetustaan.

Organisaation ulkopuolisia, mutta lukion toimintaan ratkaisevasti vaikuttavia työntekijöitä ovat kouluterveydenhoitaja ja koulukuraattori sekä liikelaitoksen puhtaanapidosta, ruokailusta ja kiinteistönhoidosta vastaavat työntekijät.

Arviointitavat

- henkilöstön muodollinen pätevyys
- osallistuminen koulutukseen (vrk/vuosi)
- työhyvinvointimittarit, kehityskeskusteluissa annettu palaute

Tulokset

- *Lyseon kaikki toistaiseksi palkatut opettajat ovat muodollisesti päteviä. Opettajien koulutuspäivien määrä lukuvuoden on vaihdellut 3-20 päivässä. Opettajat ovat omalla ajallaan kouluttautuneet sähköiseen opetusympäristöön.*
- *Henkilöstössä ei ole tapahtunut vaihdoksia eläkkeellesiirtymisiä lukuun ottamatta.*
- *Koulutusanomuksia ei ole hylätty lainkaan.*

Miten henkilöstön pätevyyttä, motivoitumista ja koulutusmyönteisyyttä parannetaan edelleen?

- Lukion opettajien täsmennetty koulutussuunnitelma (tietoa saadaan mm. kehityskeskustelujen avulla).
- Järjestetään mm. yhteistyöverkostojen ja ulkopuolisen rahoituksen kanssa sellaista koulutusta, joka koetaan hyödylliseksi ja helposti saavutettavaksi yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa.
- Opettajia kannustetaan toistensa tukemiseen, opastamiseen ja verkostoitumiseen.

2. Keskeiset sopimukset ja suunnitelmat

- Koulutuksen järjestämislupa
- Seutulukiosopimus
- Forssan kaupungin hallintosääntö, Forssan kaupungin koulutuslautakunnan päätös siirtää päätöksentekoa lukion johtokunnalle 19.2.2009
- Sopimukset FAI:n ja Hevosopiston lukio-opintojen järjestämisestä (sopimus päivitetään 17-18)
- Opetussuunnitelma
- Vuosittaiset työsuunnitelmat (johtokunta hyväksyy)
- Opettajan opas (rehtori päivittää, O-kansio)
- Turvallisuussuunnitelma
- Hyvinvointisuunnitelma (opiskeluhuollonsuunnitelma opetussuunnitelmassa, henkilöstön suunnitelma erillisenä asiakirjana hyvän työyhteisön periaatteista.
- Tasa-arvosuunnitelma (ei ajan tasalla)
- Kaupungintason ohjelmat: LastenForssa (mm. palvelulupaukset jotka koulun kotisivulla), Järkivihreä Forssa (talousarviokirjassa), henkilöstöohjelma, kestävän kehityksen edistämisen suunnitelma (ei ajan tasalla), talousarvio tavoitteinen.
- Lukion strategia (tämä asiakirja)

Tavoitteena on että suunnitelmat ovat ajantasaisia ja että henkilöstö tuntee ja hallitsee asiakirjojen pääasiat.

Arviointitavat

- Sopimusten ja suunnitelmien toimivuus: johtokunnan ja eri työryhmien arviot
- Suunnitelmien pääasioiden hallinta: opettajakysely

Tulokset

- *Sopimukset ovat ajantasaiset, opettajat ovat kertoneet tuntevansa suunnitelmien pääkohdat hyvin, suunnitelmia tarkastellaan vuosittain.*
- *Tasa-arvo- ja keke-suunnitelmat pitää päivittää.*

Miten suunnitelmien laatua ja tunnettavuutta parannetaan edelleen?

- Suunnitelmien läpikäyminen vuosittain aineryhmissä, parannusehdotukset pääryhmille.
- Johtokunnan strategiakeskustelu ja -päätökset, joiden avulla pyritään reagoimaan muuttuviin olosuhteisiin (rahoitus, opetussuunnitelma, sähköinen yo-koee)
- Talousarvion ja toimialan kehittämisehdotuksiin tartutaan ja niitä tehdään yhteisöllisesti.

3. Päätaavoitteet

3.1. Hyvän yleissivistuksen saavuttaminen

Valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaan yleissivistykseen kuuluvat laajat yleistiedot ihmisestä, yhteiskunnasta, kulttuureista ja luonnosta. Forssan yhteislyseossa yleissivistuksen saavuttaminen varmistetaan seuraavin keinoin:

a) Laaja kurssivalikoima

- tasokkaat kaikille pakolliset kurssit
- monipuoliset mahdollisuudet opiskella syventäviä ja soveltavia kursseja
- Kurssien sisällöillä ja työtavoilla vahvistetaan valtakunnallisten yleissivistystavoitteiden toteutuminen.

Arvioinnin painopisteet

- erilaisten kurssien määrä
- kurssien valitseminen
- yhteistyökurssit muiden oppilaitosten kanssa
- osaamisen näyttämisen mahdollisuus ja osaamisen tunnustaminen (esim. muualla suoritettut opinnot)
- opiskelijoiden arviointi kurssitarjottimesta (ilmapiirikysely)

Tulokset

- *Lukiassa on poikkeuksellisen laaja kurssitarjonta, joka on tosin viime vuosina pienentynyt huomattavasti tuntikehysleikkausten takia.*
- *Opiskelijat ovat tyytyväisiä kurssitarjottimen rakenteeseen.*
- *Yhteistyökurssien määrä on hyvin vähäinen, mutta 16-17 pilotoitiin kursseja HAMKin kanssa ja Aalto-yliopiston tekniikan opiskelijoiden Mehackit-kurssin osalta.*
- *Lukio-opintoihin voi sisällyttää monen muun oppilaitoksen opintoja.*

Miten tavoitteeseen pääsyä voi parantaa?

- Etäopetusyhteistyön aloittaminen
- Korkeakouluyhteistyön lisääminen
- Yhteistyön aloittaminen Wahren-opiston kanssa
- Urheilukatemia-toiminnan laajentaminen

b) Opetushallituksen suositteemat painopistealueet

- tiedonhankinta-,
- viestintä- ja vuorovaikutustaidot,
- lukutaidon eri tasot: perustekstitaito, medialukutaito ja teknologinen lukutaito.

Forssan yhteislyseon tavoitteena on antaa korkeakouluvalmiuksia, joita edellä mainitut taidot ovat. Siihen pyritään yhtenäistämällä opetuksen sisältöjä seuraavissa aiheissa.

Sähköisten opiskeluvälineiden käyttö

- Aineryhmien sisäinen yhtenäisyys: *aineryhmäkokoukset.*
- Aineryhmien välisten periaatteiden yhtenäisyys: *aineryhmäkokoukset.*
- *Teemaopinto-kurssi kaikkien opiskelijoiden saavutettavissa.*
- *Sähköisten yo-tehtävien kehittämisen jatkuva seuranta ja soveltaminen opetukseen.*

Lukemisstrategioiden harjaannuttaminen

- Silmäilevän luetunymmärtämisen tekniikka läpäisevästi jokaisen oppiaineen ensimmäisellä pakollisella kurssilla (opetettu VESOssa tammikuu 2015).
- Tarkan lukemisen tekniikka opetetaan toisena opiskeluvuonna.
- Ainekohtainen opiskelutekniikan opetus (sovitaan aineryhmittäin).
- Oman oppiaineen tutkimusartikkelin avaaminen mahdollisesti jonkin kurssitehtävän osana - suunta kohti pääsykokeisiin lukemista.
- *v. 17-18 painopisteenä vastaaminen lähteitä käyttäen ja lähteisiin viittaaminen.*

Arviointitavat

- Menneen vuoden arviointi ja tulevan ennakointi 2. jaksossa (aineryhmät)

Tulokset

- *Sähköisten opiskeluvälineiden käyttötaidot ovat parantuneet huomattavasti.*
- *Lukemisstrategioiden ja vastaamistekniikan harjoittamista jatketaan ja parannetaan.*

Miten tavoitteeseen pääsyä voi parantaa?

- Lukion yhteiset toimintatavat, tiivis aiheryhmätyöskentely.

c) Lukion omat projektit ja toiminnot, joilla pyritään seuraaviin erityistavoitteisiin:

- Kansallisen ja seudullisen kulttuuriperinnön arvostaminen sekä elinkeinoelämän tunteminen.
- Kansainvälistyvän ja monikulttuuristuvan toimintaympäristön ymmärtäminen sekä eri kulttuurien tuntemus.
  - matkat, yhteistyökoulut eri maissa, vaihto-oppilaat
  - laaja kielivalikoima
  - yhteistyö ruotsinkielisen koulun kanssa

Arviointitavat

- Yhteistyömuotojen määrä ja laatu: arvioidaan opiskelijoiden aktiivista osallistumista.
- Osallistujamäärät.

Tulokset

- *Lukiolla on monia kv-kursseja joihin osallistuu kymmeniä lukiolaisia lukuvuosittain. Yhteistyötä on mm. kenialaisten, saksalaisen, ranskalaisen, italialaisen, espanjalaisen lukion kanssa.*
- *Kansallisen ja seudullisen kulttuuriperinnön arvostamista sekä elinkeinoelämän tuntemista pitää vielä parantaa mm. Suomi 100 –teemavuoden aikana.*

Miten tavoitteeseen pääsyä voi parantaa?

- Luodaan tapahtumia, joihin voi osallistua monet opettajat ja opiskelijat.

3.2. Jatko-opintokelpoisuuden saavuttaminen

Tavoitteena on, että opiskelija suorittaa lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon omalta kannaltaan optimaalisin tuloksin. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää, että Forssan yhteislyseossa on tarjolla laaja-alaisia, laadukkaita opintokokonaisuuksia sekä saatavilla on hyvät tuki- ja ohjauspalvelut.

Arviointitavat

- Ylioppilaskirjoitusten tulokset
- Ylioppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin
- Keskeyttämisen määrät: negatiivisten keskeyttämisen määrät
- Ilman ylioppilastutkintotodistusta jääneiden määrä
- Valmistumisnopeus (3 v., 3,5 v., 4 v., kauemmin)
- Opinto-ohjauksen resurssointi (tuntia/viikko)
- Opinto-ohjauspalveluiden arviointi

Tulokset

Ylioppilaskirjoitusten tulokset. Lyseo on vuosina 2001-2017 ollut vain kolmesti (2002, 2013 ja 2015) lyseo-rankingin huonommassa puoliskossa.

Parhaimmillaan sijoitus on ollut 100-150 (noin 440 lukiota).

Sijoittuminen jatko-opintoihin. Lyseon ylioppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin on yksi kriittinen menestystekijä. Forssan yhteislyseon ylioppilaat sijoittuvat (edelleen) jatko-opintoihin paremmin kuin Kanta-Hämeessä ja valtakunnassa keskimäärin.

Vuosien 2010-2014 ylioppilaat vuoden 2014 lopussa					
	Amm. Koulutus	AMK	yliopisto	muut	Yhteensä
FYL	10 %	29 %	24 %	2 %	65 %
Kanta-Häme	9 %	28 %	24 %	2 %	63 %
Koko maa	8 %	26 %	28 %	3 %	65 %

Lähde: Tilastokeskus, uusien saatavilla oleva aineisto.

Vuosien 2010-2014 ylioppilaat vuoden 2014 lopussa			
	Työlliset	Opiskelijat	Työttömät
FYL	19,5 %	64,9 %	5,2 %
Kanta-Häme	21,0 %	62,9 %	5,1 %
Koko maa	19,0 %	65,0 %	6,0 %

Lähde: Tilastokeskus, uusin saatavilla oleva aineisto.

Tohtoreita vuosien 2005-2009 ylioppilaista v. 2014

	tohtoreita		
FYL	2,3 %		
Kanta-Häme	1,7 %		
Koko maa	2,0 %		

Lähde: Tilastokeskus, uusin saatavilla oleva aineisto.

Lukiolaisten valmistuminen. Opintonsa aloittaneista lyseolaisista saa valkolakin yli 90 %. Luku lienee n. 95 %, kun mukaan otetaan aikuisopetuksen kautta valmistuneet.

Taulukko. Opiskelijan saavutukset (vuosien 2002, -03 ja -11 ylioppilaat)	%	
ylioppilas 3 vuodessa	80,5	
Ylioppilas 3,5 vuodessa	4,8	
Ylioppilas 4 vuodessa	5,8	
Ylioppilas >4 vuodessa	1,2	92,3
Siirtyi aikuisopetukseen	4,0	
Vain lukion päättötod.	0,2	
Vaihtoi oppilaitosta (FAI) tai paikkakunnalta muutto	2,1	
Negatiivinen keskeyttäminen	0,2	
Ei valm. 4 v. eikä siirtynyt aikuisopetukseen	1,2	
(n=519, vuosien 2002, 2003 ja 2011 ylioppilaat)	100,0	

Opinto-ohjauksen resurssointi (tuntia/viikko). 2 vuosityöajassa olevaa opinto-ohjaajaa.

Opinto-ohjauspalveluiden arviointi. Ilmapiirikyselyssä opinto-ohjauspalveluiden arvosana oli 4,3 (max 5).

Miten toimintaa parannetaan?

- Oppilashuoltomallin toimivuutta parannetaan.
- Lisätään erityisopetusta ja tukiopetusta.
- Koulun sisäisellä arvioinnilla pyritään pitämään kurssitarjotin ja toimintakulttuuri ajantasaisena ja jatko-opintokelpoisuutta palvelevana. Opiskelijoiden valmiutta tehdä jatko-opintoja koskevia valintoja tuetaan monipuolisella arvioinnilla ja itsearvioinnilla.

3.3. Kasvaminen vastuulliseen aikuisuuteen

Tavoitteena on, että nuori ottaa vastuun itsestään, muista ihmisistä ja ympäristöstään. Vastuunottaminen ilmenee kulttuurien ja luonnon monimuotoisuuden arvostamisena, suvaitsevaisuutena sekä vaikuttamishaluna ja –kykynä demokraattisessa yhteiskunnassa.

- Lukion toimintakulttuuri (mm. oppilaskunta- ja tutortoiminta) tukee vastuun ottamista ja aktiivisuutta niin, että opiskelijan elämänhallintataidot kasvavat.
- Toimivan ohjausjärjestelmän avulla opiskelijaa tuetaan opinnoissa ja jatko-opintosuunnitelmissa.

Arviointi

- Oppilaskunnan ja tutor-toimintaan osallistuminen: määrä ja laatu.
- Opiskelijoiden opintosuunnitelmien tekeminen ja niissä pysyminen: opinto-ohjaajien arvio
- Annettujen tehtävien suorittaminen: opettajakunnan arvio

Tulokset

- *Lukiossa toimii aktiivinen oppilaskunta ja tutor-kurssi. Toimintaan osallistuu aktiivisesti noin 20 opiskelijaa koko lukuvuoden ajan, ja erilaisten tapahtumien järjestämiseen osallistuu n. 80 opiskelijaa.*
- *Opintosuunnitelmien tekemisen osallistuvat kaikki opiskelijat.*

Miten toimintaa parannetaan edelleen?

- Luodaan toimintatapoja, joissa opiskelijat ottavat suuremman vastuun oppimisesta.

3.4 Johtokunnan määrittelemät vuosittaiset painopisteet

Sähköiset ylioppilaskirjoitukset: *etenevät suunnitelmien mukaisesti.*

Uudet opetussuunnitelman jalkauttaminen: *ei ole edennyt suunnitelmien mukaisesti, mm. teemaopintojen jalkauttaminen ei ole onnistunut (opiskelijat eivät valitse kursseja).*

Lukioiden kehittämisverkoston Forssan yhteislyseon tavoitteet

- kurssien joustava suorittaminen verkoston sisällä: monimuoto-opintopaketteja, sähköisiä opetusmateriaaleja, pilottikursseja. *Päivälukiolaisten ohjelmaan ei olla saatu tarjottua verkkokursseja, joihin päivälukiolaiset olisivat osallistuneet.*
- ammattikorkeakoulunyhteistyö alueen ammattikorkean kanssa → mahdollisuus korkeakouluopintojen suorittamiseen lukioaikana, motivaatio hakea jatko-opintoihin. *Pilottikurssi pidetty.*
- kestävä elämäntavan ja globaalien vastuun aihekokonaisuus ilmiöpohjaisen oppimisen toimintamallien avulla → askel kerrallaan ilmiöpohjaisuus osaksi lukion toimintaa *Aloittamatta.*

3.5 Toimialan MindMap eli kehittämishjelma

Esimies- ja johtamistoiminta sekä työhyvinvointi

- Hykyn vetämänä hyvän työyhteisön palaverit, yhteensä 4 kertaa keväällä 2017.
- Yhteinen retki keväällä 2017 (tehtiin, palaute hyvää), syksyllä 1-2 yhteistä tapahtumaa.
- Esimiestapaamiset syksyllä 2017. Aloitetaan.
- Johtamisjärjestelmän uudistaminen (TA2017), lyseon opettajia kuultu.

Viestintä,avoimuus,osallistaminen

- Vornetti käytössä. Perehdytys syksyllä 2017.
- Blogit (TA2017). Rehtori lisää blogin päivittämisen tahtia.
- LastenForssa Arviointi ja tulosten viestintä (TA2017). Tulossa.
- Lapsivaikutusten arviointi (Unicefin Lapsiystävällinen kunta –status). Rehtori osallistuu työryhmään.
- Asiakasraati –toiminnan aloittaminen (TA2017). Aloitetaan oppilaskunnan kanssa.
- Erilaisten osallisuutta edistävien toimien kokeilu ja käyttöönotto (TA2017). Suunnitellaan
- Kotouttamishjelman toteuttaminen (TA2017). Järjestettiin luva-koulutus hyvällä menestyksellä (10-45 opiskelijaa).

Pärjäävä Forssa

- Uuden opsin tavoitteiden toteutus on alkanut.
- Urheiluakatemia toimii laajasti.
- Vieraskieliset opiskelijat pystyvät opiskelemaan päivälukiossa.
- Tukea tarvitsevat huomioidaan.
- Sähköiset yo-kokeet toteutetaan siten, että opiskelijat valmennetaan kokeisiin hyvin.
- Tuntijakokokeilussa ollaan mukana.
- Etäopetusta pilotoidaan.
- Tarkoituksenmukaisen seurantajärjestelmän koostaminen (mm. Kuntarin hyödyntäminen): tämä asiakirja.

4. Taloudellinen tehokkuus

Lyseo on ollut Suomen taloudellisimmin lukio-opetusta järjestäviä oppilaitoksia yhdistymisestään alkaen (v. 1998).

Taloudellisesti tehokkaammin lukio-opetusta järjestävät vain Vantaan (monia erittäin suuria lukioita) ja Mikkelin kaupungit (iso lukio, pieni tuntikehys). Raportit ovat nähtävissä osoitteessa: <http://vos.uta.fi/rap/>. Lyseo oli vuonna 2015 taloudellisesti Suomen tehokkain lukiokoulutuksen järjestäjä. Vuoden 2016 aineistoja ei ole vielä saatavilla.

000613 Forssan kaupunki	5 611
000923 Vantaan kaupunki	5 629
001863 Järvenpään kaupunki	5 696
006843 Rauman kaupunki	5 725
004913 Mikkelin kaupunki	5 821
002763 Kontiolahden kunta	5 853
005433 Nurmijärven kunta	5 882
003983 Lahden kaupunki	5 907
031636 Espoon seudun koulutusky.Omnia	5 960
009273 Vihdin kunta	5 964
006943 Riihimäen kaupunki	6 026
000000	0 000

Taloudellisesti tehokkaan toimimisen mahdollistavat erityisesti pieni tuntikehys ja tarkka kurssitarjottimen suunnitteleminen.

Lukion tulot ja menot kirjataan Kuntaliiton suositusten mukaisesti.

5. Riskianalyysi

5.1. Opiskelijoiden määrän väheneminen

Seudun lukioikäisten ikäluokkien pieneneminen vähentää lukiokoulutuksen tarvetta ja lukion valinnaisten kurssien tarjontaa. Lukio-opetuksen järjestämiseen käytettävissä olevan valtionosuuden määrä tulee vähenemään. Tämä aiheuttaa taloudellisia haasteita ja paineita lukiosopimuskuntien maksuosuuksiin.

Lukio voi turvata taloudellisesti tehokkaan ja monipuolisen opetuksen mahdollistavan opiskelijamäärän ylläpitämällä monipuolista ja laadukasta opetusta. Tämä vaatii laajaa yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi etäopetuksen järjestäminen tulee välttämättömäksi lähivuosien aikana.

Aikuislukion aloittaneiden alhainen määrä voi estää lähiopetuksen aloittamisen. Aikuisopetusta tarjotaan etäopetuksena ja aikuisopiskelijoilla on mahdollisuus osallistua päivälukion kursseille.

Mahdollinen uusi tuntijako voi aiheuttaa suuria muutoksia opetuksen tarjonnassa.

5.2. Organisaation uudistuksen tuomat riskit

Jos lyseo yhdistetään muun tai muiden oppilaitosten kanssa, yhdistäminen vie aikaa ja energiaa. Yhdistäminen voi vaikuttaa mm. työmotivaatioon ja työntekemisen edellytyksiin.

Mahdollinen organisaatiouudistus pitää tehdä suunnitelmallisesti ja hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa.

5.3 Henkilöstön jaksaminen

Lyseon taloudellisen tehokkuuden parantaminen on lisännyt henkilöstön työn kuormittavuutta. Lisäksi muutokset (mm. digitaaliset yo-kirjoitukset) pakottavat opettajat nopeaan työnkuvan kehittämiseen.

Lyseon hyvinvointia pitää seurata ja edistää. *Lyseo on pitänyt lv. 16-17 hykyn edustajien kanssa hyvinvointi-iltapäiviä, jossa kirjattiin hyvän työyhteisön periaatteita.*

Liite. Vuosikohtaiset suunnitelmat – Forssan kaupungin talousarviokirja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Korkeatasoisen lukio-opetuksen tarjoaminen peruskoulun päättäneille päivälukion opiskelijoille ja Forssan ammatti-instituutin sekä Hevosopiston kaksois- ja kolmoistutkintolaisille. Aikuisten lukio-opiskelun itsenäisen suorittamisen ohjaaminen. Lukioon valmistavaan koulutuksen (LUVA) järjestäminen tarvittaessa.

TALOUSARVIO 2017

TYKKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2017 ja toteuma
Poikkileikkaava kansainvälisyys/ monikulttuurisuus	<ul style="list-style-type: none"> - osana kursseja - oppilasvaihto - opintomatkat - laaja yhteistyölukioverkosto 	<p>Kaikilla mahdollisuus osallistua monipuoliseen kv-toimintaan:</p> <p><i>Lukiassa oli 16-17 5 vaihto-oppilasta ja monia kv-kursseja.</i></p> <p><i>Opintomatkoja tehtiin sekä vuosiluokkatasolla että kurssikohtaisesti.</i></p>

TYKÄTTY TYKKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2017 ja toteuma
Hyvä yleisilme ja terve ympäristö	<ul style="list-style-type: none"> - Terve, viihtyisä ja historiallisesti arvokkaan koulurakennuksen hyvä ylläpitäminen 	<p>Kouluterveyskysely</p> <p>Useita seutuun liittyviä tapahtumia lukuvuoden aikana.</p> <p><i>Kouluterveyskyselyn tulokset eivät saatavilla.</i></p>
Historian hyödyntäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Museo-yhteistyöt - Seutuun liittyvät teemapäivät 	<p><i>Museo-yhteistyö ollut monipuolista, mm. Wahren-teemailtapäivä ykkösille.</i></p>

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2017
<p>Korkea asukastyytyväisyys</p> <p>Hyvinvoiva ja innovatiivinen henkilöstö</p>	<p>Lyseon hyvät tulokset (yo-kirjoitukset, jatko-opintoihin sijoittuminen)</p> <p>Jatkokouluttautuminen, aktiivinen työ sähköisiä yo-kokeita silmälläpitäen</p>	<p>Tilastot: tulokset yli valtakunnan keskiarvon.</p> <p><i>Yo-tulokset K-17 yli valtakunnan keskiarvon.</i></p> <p><i>Jatko-opintoihin sijoittuminen parempaa kuin keskimäärin (Tilastokeskuksen uusin aineisto).</i></p> <p><i>Opettajien opetustavat vastaavat sähköisen yo-kokeiden haasteita.</i></p> <p><i>Kaikkien digitaalisten yo-kokeiden tulokset yli valtakunnan keskiarvon.</i></p>

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2017
Vastuullisuus	Riittävästi opetusta ja ohjausta	Riittävästi opetusta sopivan kokoisissa opetusryhmissä. <i>Tuntikehys tiukka (0,98 kurssia/opiskelija), suuryhmäopetusta tarvittiin tavoitteeseen pääsemiseksi.</i>
Rohkeus	Etsitään uusia toimintatapoja, jotka parantavat tuloksia ja lisäävät verkostoitumista.	Uusien toimintatapojen käyttöönotto. <i>Etäopetuskokeilut aloitettiin.</i>

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Sähköisten ylioppilaskirjoitusten laajenemisen ja uuden opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttaminen, LUVA-koulutuksen kehittäminen.

Digitaalisten yo-kokeiden järjestäminen etenee suunnitelmien mukaisesti. LUVA-koulutus onnistui niin hyvin, että noin kymmenen maahanmuuttajaa aloittaa aikuisopetuksessa olosuhteiden niin salliessa.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Kaksoistutkinnon tarjoaminen on muuttunut. LUVA-koulutus.

Riskianalyysi

Seudun lukioikäisten ikäluokkien pieneneminen vähentää lukiokoulutuksen tarvetta ja lukion valinnaisten kurssien tarjontaa. Lukio-opetuksen järjestämiseen käytettävissä olevan valtionosuuden määrä tulee vähenemään, mikä aiheuttaa taloudellisia haasteita ja paineita lukiosopimuskuntien maksuosuuksiin. Aikuislukion aloittaneiden alhainen määrä voi estää lähiopetuksen aloittamisen toteuttamisen.

Nuorisokoulutuksen oppilasmäärien väheneminen v. 2017 ei vielä toteudu.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Lukio jatkaa toimintaansa yhtenä Suomen taloudellisesti tehokkaimpana lukiona.

Lukio alkaa järjestää etäopetusta monissa oppiaineissa. Lukio aloittaa tiiviimmän yhteistyön ammattikorkeakoulun ja maakunnan muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa.

Tuntikehys on pystytty pitämään alhaisena. Etäopetuksen järjestäminen on osoittanut haasteelliseksi, mutta HAMKin kanssa järjestettiin pilottikurssi.